

دانشگاه فرهنگستان
استان کیلان

امری

صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ وَآلِهِ
صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ وَآلِهِ

نهم ربیع الاول آغاز
امامت حضرت مهدی (عج)
بر منتظرانش مبارک باد

شناسنامه

نشریه علمی تخصصی اجتماعی انجیر

سال اول شماره هشتم مهر ۱۴۰۰

صاحب امتیاز :

انجمن علمی ریاضی پردیس شهیده
بنت الهدی صدر رشت _ استان گیلان

مدیر مسئول :

سمیه برخوردار

سر دبیر :

سپیده شاه محمد زاده

طراحی جلد و صفحه آرای:

ندا عشاقی

ویراستار :

سمیه برخوردار

رسانه :

ندا عشاقی ، فاطمه صمدپور ، سمیرا
پیروزرام ، سید علی عظیمی رشتی،
سپیده شاه محمد زاده ، سمیه
برخوردار

هیئت تحریریه

سپیده شاه محمد زاده، سید علی
عظیمی، نسیم امیرپور، کیمیا دیندار،
ندا عشاقی ، سمیه برخوردار

عکاس

ندا عشاقی

دبیر مسئول

فهرست مطالب

۱	 خدایی که هست
۳ و ۲	 روز امتحان به هر سوالی پاسخ میدهم ولی..
۵ و ۴	 سه سوته مسائل ریاضی رو حل کن
۷ و ۶	 عشق؛ معبر تبدیل صفر به عشق
۸	 با ورزش ریاضی دان شو
۹	 نامه ای به پیش دبستانی هایم
۱۰	 آدم های بین صفر و یک
۱۲ و ۱۱	 ج د و ل
۱۴ و ۱۳	 در مسیر تحول

راه های ارتباطی با ما :

Anjirjournal

Anjirjournal_

خدایس که هست ...

+ : زهری که هشت روز پیش خوراندید نتیجه داده، حسن را کشت!

_ : مرحبا! کارت درست است، تحقیق کن که فرزندی نداشته باشد.

...

هشتم ربیع الاول تاریخ شهادت پدر است و آغاز امامت پسر.
حرف در پس پرده غیبت بسیار است، اینک بیایید در یک
جمله؛ عمل کنیم. شاید که بیاید شاید... .

گفته بودم چو بیایی غم دل با تو بگویم

چه بگویم که غم از دل برود چون تو بیایی

نشریه انجیر با هشتمین شماره خود، در کنار شماست. ورق بزنید و از محتوایی
که تیم انجیر نگارش و طراحی کرده، لذت ببرید.

ارادتمند شما، سردبیر؛

سیره شاه مصمزلاده

ولی...

در زمان تحصیل در دوره کارشناسی، از یکی از استادان، روش جالب و بسیار بدیعی در ارزشیابی یا همان امتحان یاد گرفتم. این روش را در کلاس های درسم اجرا کردم و نتیجه آن خیلی عالی بود. امتحانات دانش آموزان را یک امتحان ۵۰ نمره ای در نظر گرفته و سؤال های جامع و کاملی از همه مباحثی که تدریس کرده بودم، طرح کردم. فکر می کنم تعداد سؤال ها به ۱۵ رسید. به عبارتی ۱۰ سوال ۳/۵ نمره ای و ۵ سوال ۳ نمره ای را شامل می شد، به دانش آموزانم گفته بودم که در جلسه امتحان حضور دارم و به تمام سوالهای آنها پاسخ می دهیم، ولی شرط دارم!

روز امتحان فرا رسید و بچه ها همه کنجکاو بودند تا بفهمند شرط من برای پاسخ گویی به سوال های سر امتحان آنها چیست! من با فهرستی از نام دانش آموزان وارد جلسه امتحان شدم و بلافاصله دست دو سه نفر بالا رفت که آقا سؤالی داریم. با روی خوش به سمت آنها رفتم و پرسیدم: «چه سؤالی دارید؟» اولین نفر دوباره یکی از سؤال ها پرسید که: «آقا می شود از فلان راه مسئله را حل کنیم؟ یا از فلان فرمول استفاده کنیم؟» به او گفتم: «سؤال چند نمره دارد؟» گفت: «آقا ۳/۵ نمره» گفتم: «یک نمره از نمره ورقه ات کم می کنم و به سؤالت پاسخ دقیق می دهیم!» گفت: «آقا یعنی، چه از این سؤال با راهنمایی شما نمره بگیرم و چه نمره نگیرم، شما در هر صورت یک نمره کم می کنید؟» گفتم: «درست فهمیدی» او گفت: «آقا کمی صبر کنید یک بار دیگر خودم فکر کنم.»

اگر نشد، دوباره می پرسم» نفر بعدی پرسید: «آقا می شود دوباره سؤال ۵ راهنمایی کنید؟» من اصلا نمی دانم از کجا باید شروع کنم.

گفتم: «۰/۷۵ از نمره ی ورقه ات کم می کنم و راهنمایی می کنم.» این دانش آموز برخلاف اولی گفت: «قبول می کنم، آقا راهنمایی بفرمایید.» من شروع کردم و البته سعی می کردم طوری راهنمایی کنم که حداقل به اندازه نمره ی کم شده بتوانند بنویسند. در بیشتر موارد، راهنمایی حتی به حل کامل مسئله منجر می شد. در این روش من سر جلسه امتحان هم به دانش آموزانم یاد می دادم و آنها با استفاده از مطالب و مفاهیمی که در کلاس درس و سر جلسه امتحان یاد می گرفتند، مسئله ها را حل می کردند.

با این روش مقدار زیادی از اضطراب بچه ها نسبت به امتحان کم می شد و با خیال راحت تری سر جلسه امتحان حضور پیدا می کردند. قبل از این، گاهی با فراموش کردن یک مطلب یا فرمول جزئی، حل یک مسئله و نمره آن را به طور کامل از دست می دادند، ولی در این روش فقط با جریمه کمی (۰/۷۵ تا یک نمره) می توانستند نمره سؤال را بگیرند. من هم به هدف خودم که یادگیری دانش آموزانم بود، می رسیدم. آیا شما حاضرید با شرایط بالا امتحان بدهید؟ اگر دیر شما تصمیم بگیرد با شرایط بالا امتحانی را برگزار کند، شما چه عکس العملی نشان می دهید؟

سید علی عظیم رشتی

دانشجو / کارشناس رشته آموزش ابتدایی / درود ۹۷

آیا تابه حال شده در حل یک مسئله ریاضی به مشکل برخورد کنید؟!
 آیا همه مسائل ریاضی را در اولین برخورد با مسئله میتوانید حل کنید؟!
 آیا حل مسائل ریاضی به همین سادگی هست یا دشواری هایی دارد؟!
 آیا تابحال شده بخاطر دشواری ظاهر سوال از حل کردن آن منصرف بشوید؟!

پس به این سه مرحله برای حل مسائل و مشکلات ریاضی توجه کنید:
 درس ریاضی همیشه جزو دروسی محسوب می شود که دانش آموزان،
 بیشترین مشکل را دارند و همیشه از حل مسائل آن فراری هستند.
 اگرچه ممکن است مشکلات ریاضی به روش های مختلفی حل شوند.
 مرحله اول برای حل مشکلات در یک مسئله این است که در این
 قسمت نوع مشکل در مسئله باید مشخص شود.

قبل از شروع باید بدانید که دقیقاً در چه بخشی مشکل دارید. برای
 یافتن بهترین راه حل مسئله، زمان کافی برای شناسایی نوع مشکل شما
 ضروری است. بعد از این مشکل چتان را به دقت بررسی کنید حتی اگر
 مشکل ساده به نظر می رسد، آن را با دقت بخوانید. اگر مشکل پیچیده
 است، ممکن است لازم باشد مشکل را چندین بار بخوانید تا به درک
 عمیقی از آن برسید.

مشکل تان را روی کاغذ تفسیر کنید، برای کمک به ذهن خود در برابر
 مسئله ای که با آن روبرو هستید، آن را به زبان خودتان روی کاغذ
 تفسیر کنید. مسئله را برای خود ترسیم کنید اشکال آن را که می کشید
 لزوماً نباید مفهوم خاصی داشته باشد، تنها باید به درک شما در مسئله
 کمک کند. به دنبال الگو باشید، گاهی اوقات خواندن دقیق یک مسئله،
 الگوهای زیادی را مشخص می کند. این الگوها می تواند به شما در حل
 مسئله کمک کند و حتی ممکن است شما را به صورت مستقیم به جواب
 درست برساند.

در مرحله دوم یک برنامه دقیق برای خود داشته باشید، بدانید که برای حل مسئله چه فرمول هایی نیاز است که برای این کار ابتدا باید مدتی را صرف مرور مفاهیم کتاب درسی کنید و روش هایی که شما را برای به دست آوردن جواب اصلی کمک می کند را بنویسید. ابتدا روی مسائل آسان تر کار کنید، حل مسائل آسان تر که به برخی مراحل و فرمول های مشابه نیاز دارند به شما کمک می کند تا مسائل سخت را راحت تر حل کنید.

مرحله سوم، حل مسئله است. برنامه خود را دنبال کنید مرحله ای که به ترتیب ثبت کردید را انجام دهید، پاسخ های خود را با پاسخ کتاب مقایسه کنید، در نظر داشته باشید که پاسخ ها مطابق با کتاب است یا نه، اگر مطابقت نداشت دلیل آن را در نظر بگیرید. وقتی مشکلی را به درستی حل کرده اید به روند خود نگاه کنید و در مورد مشکل و چگونگی حل آن دقت کنید که اگر بار دیگر با مشکل مشابه روبه رو شدید خطاهای گذشته را تکرار نکنید. اگر برنامه شما کارایی نداشت به مرحله برنامه ریزی برگردید و یک برنامه جدید تهیه کنید. هرگز ناامید نشوید، اشتباهات باعث می شوند تجربه تان در حل مسائل بیشتر شود.

نسیع امیرپور
دانشجو کارشناس
رشته آموزش ریاضی
ورود ۹۸

عشق؛ معبر تبدیل صفر به عشق

می‌گویند عشق به یک درس با عشق به معلم رابطه مستقیم دارد. می‌تواند استعداد خفته را بیدار سازد، معجزه درون را هویدا سازد، حتی نمره را از صفر به بیست برساند اما چطور؟

هیچ گاه اثر یک حرف و جمله را نباید نادیده گرفت. یک معلم ریاضی می‌تواند با اثر بخشی خود در کلاس درس، با نحوه تدریس خود، با به زبان آوردن مطالب پر از انگیزه دانش آموز خود را به وجد آورد.

به او بفهماند که اگر تا به امروز از این درس متنفر بوده‌ای، حال عاشق باش چرا که عشق و علاقه معجزه می‌کند.

تجربه نشان داده است زمانی که فردی را دوست بداریم از او حرف شنوی داریم پس چه کار کنیم تا از ما به عنوان یک معلم ریاضی حرف شنوی داشته باشند؟

(۱) فقط به درس تکیه نکنیم؛ کلاس درس محل اظهار نظر است، محلی است که دانش آموز باید احساس امنیت داشته باشد.

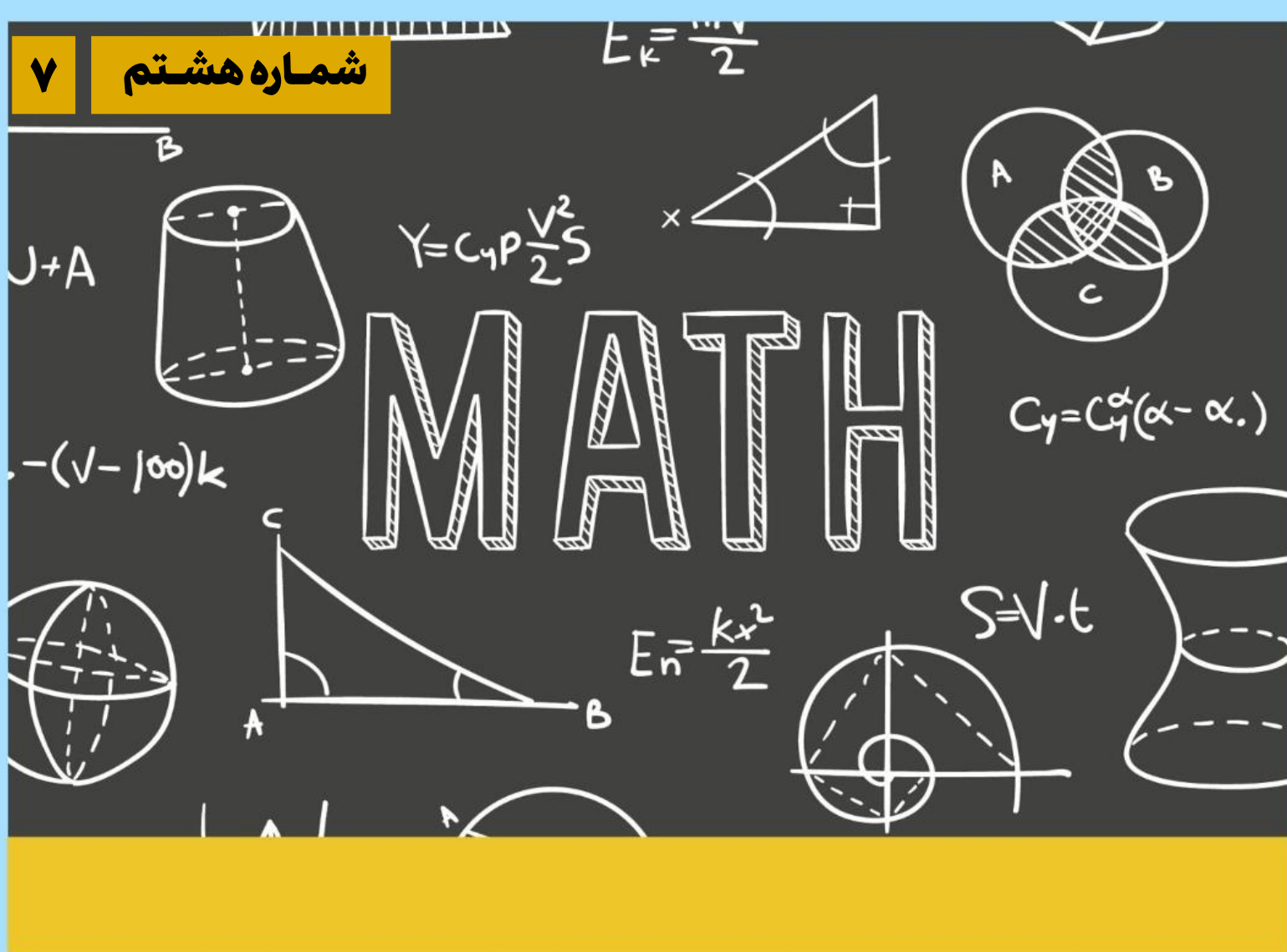
(۲) هدیه دادن، به دانش آموز حس اعتماد می‌بخشد. (بهتر است از دانش آموز حمایت کنیم)

(۳) سرآغاز کلاس ریاضی مهم تر از خاتمه آن است؛ شروع با یک جمله انگیزشی می‌تواند فرایند فهم مطالب را تسریع بخشد.

(۴) تنها هدف از آزمون، ثبت نمره و گزارش آن به مدیر و دفتر نمره نباشد؛ چرا که استفاده از روش های نوین آموزش اثر بخشی بالاتری دارد.

یعنی آموزش همراه با آزمون (حین آزمون از آموزش غافل نباشیم) که معجزه میکند.

(۵) به آرزو ها پر و بال دهیم؛ چرا که تنها امید می تواند سرآغازی برای تلاش و کار کردن باشد.

(۶) تدریس پویا داشته باشیم؛ از خود دانش آموز در تدریس استفاده کنیم. این اتفاق هم منجر به کشف استعداد خواهد بود و هم یادگیری بالاتر. به بیان بهتر دانش آموز را وارد جریان آموزش کنیم، این جریان آموزش یادگیری را چندین برابر افزایش می دهد.

پس اگر دانش آموزی از سختی و بی علاقه ای خود نسبت به ریاضی حرف زد، تا حدی به او حق بدهیم شاید زمینه ای برای جوانه زدن علاقه او فراهم نکرده اند.

شاید نقطه عطف زندگی اش باشی...

سیره شاه مصرزاده

دانشجو کارشناس رشته آموزش ریاضی

با ورزش ریاضی دان شو!

از مشکلات عمده دانش آموزان داشتن استرس در حین حل مسائل ریاضی است، این استرس هر از گاهی به قدری زیاد می شود که فرد حتی قادر به خواندن صحیح روی سوال نیست چرا که استرس معمولاً در اثر ترشح بیش از حد هورمون کورتیزول به وجود می آید و ورزش در کاهش این مسئله نقش قابل توجهی دارد.

چنانچه کودک فعالیت ورزشی انجام دهد سبب می شود تا کمتر دچار استرس شود. همچنین به دلیل بهبود عملکرد مغزی سبب می شود تا در درس ها موفق تر باشد به ویژه درس ریاضی، زیرا سبب می شود تا مهارت های تجزیه و تحلیل در او تقویت گردد.

ورزش باعث جریان خون بهتر و سهل تر بدن می شود و خون را به مغز می رساند، منجر به کاهش تنش و فشار حاصل از سختی کار نیز می شود.

گفتنی است؛ کودکی که ورزش می کند رشد بدنی بهتری خواهد داشت، نسبت به دیگر همسالان خود کمتر بیمار شده و نیز می تواند بهتر از مهارت های گفتاری خود استفاده کند. به ویژه با والدین خود راحت تر صحبت می کند که این موضوع سبب جلوگیری از بروز مشکلات عصبی به ویژه در دوران نوجوانی برای او خواهد شد.

توصیه می شود هر روز ورزش کنیم به خصوص قبل از درس های تحلیلی همانند ریاضی و فیزیک، قبل از کلاس های ریاضی، خوردن آب، سیب و ورزش کردن می تواند کارایی شما را بالاتر ببرد و بدون خستگی و با تمرکز بالاتر به درس گوش دهید.

منظور از ورزش انجام فعالیت های سنگین و نیازمند محیط و وسایل نیست بلکه انجام حرکات کششی رایج نیز می تواند نیروهای منفی را از شما دور کند.

سپهر شاه مصمزلاده

دانشجو کارشناس رشته آموزش ریاضی

شاید به هنگامی که مثل من بزرگ شدی، معلم پیش دبستانی ات را به خاطر نیاوری. با وجود این، می‌خواهم کمکت کنم تا درک کنی که هنوز هم به اندازه ی دنیا برایم اهمیت داری. تو بار دیگر به من آموختی که بچه بودن چه مفهومی دارد: من همه ی سرود هایتان را فوت آبم و به سرودی که تازگی ها، به آن علاقه مند شده ای، علاقه پیدا کرده ام. من بار دیگر رقص و آواز را از تو آموخته ام و در اجرای «عمو زنجیر باف» و «خاله بازی» تبحر خاصی یافته ام. من خوب میدانم که چندتا مکعب پلاستیکی را قبل از «مراقب باش!» من، و قبل از فرو ریختن آنها روی هم بچینی. من می‌دانم که «با وجود خوش بو بودن خمیر بازی، آن را قورت نخواهی داد» و «درست است که موهایت سیخ ایستاده اند، اما میدانی که قیچی برای بریدن کاغذ است.» من خوب می‌دانم که قایم شدن در گوشه ی اتاق به چه معنی است. من دوست جون جونی بارنی، رافی و اریک کارل شده ام و حتی گاه گذاری برای گرفتن رهنمود و دلگرمی به آنان می‌نگرم. من اسامی انواع دایناسور ها را فوت آبم و خوب می‌دانم که گاوه‌ای دریایی گوش دارند، اما گوش هایشان در داخل بدنشان است.

من آموخته ام که در بغل گرفتن، بوسیدن و جنبیدن در صندلی متحرک پس از خواب ظهر، بسیار خوشایند است. من آموخته ام که بوسه نه تنها بهتر از نوار زخم بندی است، بلکه اثرش بیشتر از آن است. من معنی عشق را آموخته ام و با پوست و استخوان خود احساس کرده ام که عشق بی غل و غش کودکانه، بهترین عشق های دنیاست. من آموخته ام که تو، همانند لار و پروانه ی داخل ظرف شیشه ای که در یک چشم برهم زدن به پيله و سپس به طور سحرآمیز به پروانه ای زیبا تبدیل می شود، بی درنگ قد خواهی کشید، بزرگ خواهی شد و تغییر خواهی یافت.

از همه مهم تر، آموخته ام که بچه ها بسیار شگفت انگیز اند و هریک از آنان برایم دنیایی با ارزش دارد و هرچند شما تصویر مبهمی از من در آینده به خاطر خواهید داشت، اما خواهش می‌کنم هرگز فراموش نکنید که من همیشه شما را به خاطر خواهم داشت.

ایره پرداز: نرگس عساق
برش از کتاب سوپ جوجه برادر روح معلم
دانسجو: کارشناس رشته آموزش ریاضی
ورود ۹۸

آدم‌های بین صفرو یک

استاد ریاضی در وقت خارج از درس گفت: اعداد کوچکتر از یک، خواص عجیبی دارند. شاید بتوان آنها را با انسان‌های بخیل مقایسه کرد.

مثلا عدد $۰/۲$

وقتی در آنها ضرب می‌شوی یا می‌خواهی با آنها مشارکت کنی، تو را نیز کوچک می‌کنند:

$$۳ \times ۰/۲ = ۰/۶$$

وقتی می‌خواهی با آنها تقسیم شوی یا مشکلات را با آنها تقسیم و بازگو کنی، مشکلات بزرگتر می‌شوند:

$$\frac{۳}{۰/۲} = ۱۵$$

وقتی با آنها جمع می‌شوی و در کنار آنها هستی مقدار زیادی به تو اضافه نمی‌شود و چیزی به تو نمی‌آموزند:

$$۳ + ۰/۲ = ۳/۲$$

و همینطور اگر آنها را از زندگی کم کنی چیز زیادی از دست نداده‌ای!

$$۳ - ۰/۲ = ۲/۸$$

زندگی ارزشمند خودتان را به خاطر آدم‌های کوچک و سمی اطرافتان، بی‌ارزش نکنید!

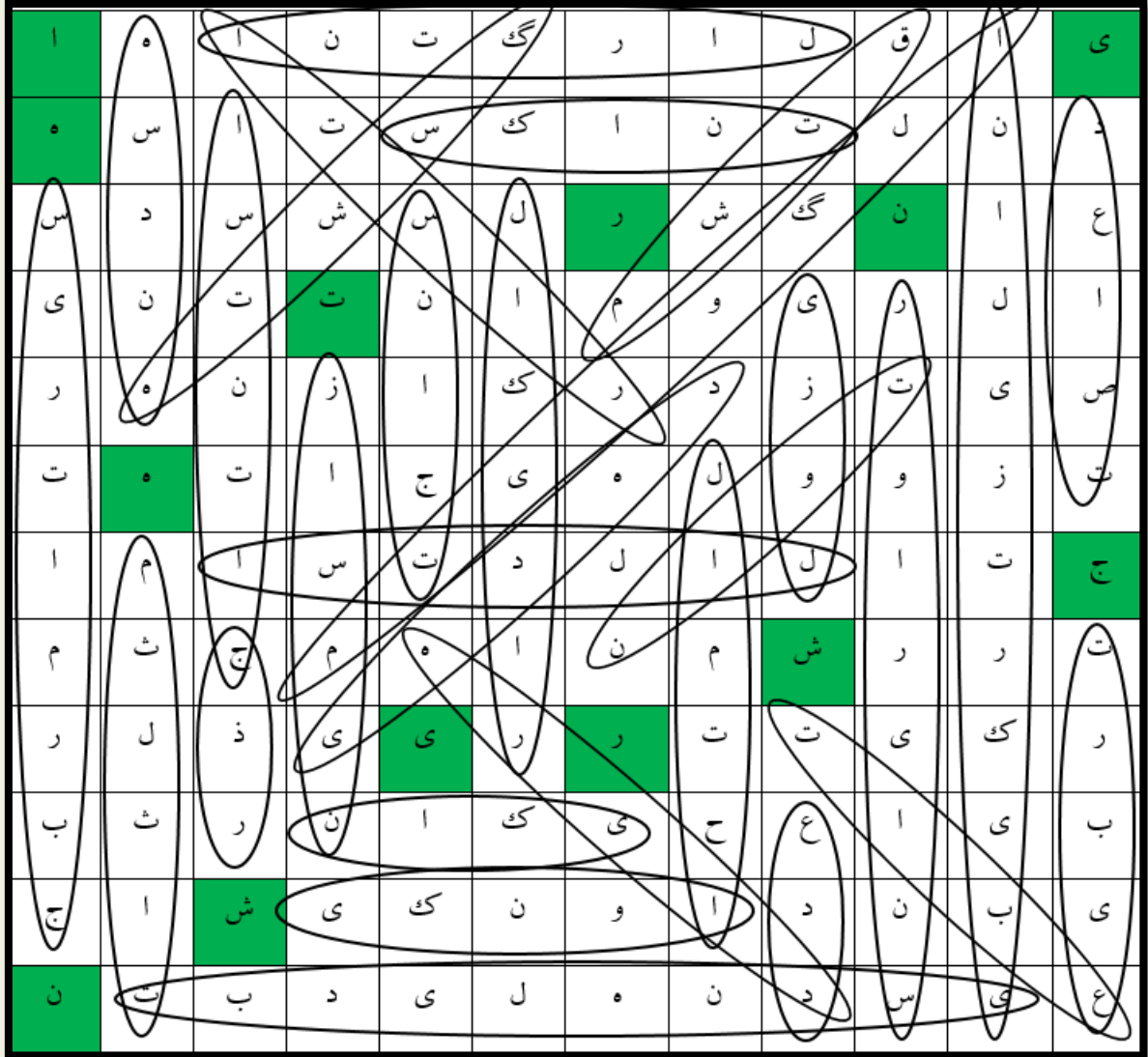
سید علی عظیم رشتی
دانشجو / کارشناس رشته آموزش ابتدایی
ورود ۹۷

جدول داریم چه جدولی!

واژه های مشخص شده را در جدول بیابید، دور آنها را خط بکشید و حروف باقی مانده را جایی بنویسید. از ترکیب آنها رمز جدول مشخص می شود.

ی	ا	ق	ل	ا	ر	گ	ت	ن	ا	ه	ا
د	ن	ل	ت	ن	ا	ک	س	ت	ا	س	ه
ع	ا	ن	گ	ش	ر	ل	س	ش	س	د	س
ا	ل	ر	ی	و	م	ا	ن	ت	ت	ن	ی
ص	ی	ت	ز	د	ر	ک	ا	ز	ن	ه	ر
ت	ز	و	و	ل	ه	ی	ج	ا	ت	ه	ت
ج	ت	ا	ل	ا	ل	د	ت	س	ا	م	ا
ت	ر	ر	ش	م	ن	ا	ه	م	ج	ث	م
ر	ک	ی	ت	ت	ر	ر	ی	ی	ذ	ل	ر
ب	ی	ا	ع	ح	ی	ک	ا	ن	ر	ث	ب
ی	ب	ن	د	ا	و	ن	ک	ی	ش	ا	ج
ع	ی	س	د	ن	ه	ل	ی	د	ب	ت	ن

(الگوریتم - آنالیز ترکیبی - استدلال - لوزی - تجانس - تبدیل هندسی - رادیکال - راستا - دایره - استنتاج - تابع - نیم ساز - تربیع واریانس - احتمال - توان - وتر - عدد - تصاعد - دهمی - مشتق - انتگرال - سکانت - هندسه - مثلثات - یکنوا - گسسته - یکان - جذر - جبر ماتریس)

رمز جدول: نشریه هشت انجیر

طراح: سید علی عظیم رسته
دانشجو کارشناس رسته آموزش ابتدایی

- یادگیرنده، کمال جو، خواستار تعالی مستمر فرصت‌های تربیتی، تسهیل کننده هدایت، یادگیری و تدارک بیننده خودجوش ظرفیت های جدید در خدمت تعلیم و تربیت
- خود ارزیاب، مسئول و پاسخگو نسبت به نظارت و ارزیابی بیرونی
- تأمین کننده نیازهای فردی و اجتماعی و محیط اخلاقی، علمی، امن، سالم، با نشاط، مهرورز و برخوردار از هویت جمعی
- برخوردار از مرییان دارای فضایل اخلاقی و شایستگیهای حرفه ای با هویت یکپارچه توحیدی بر اساس نظام معیار اسلامی
- مبتنی بر رویکرد مدیریتی نقد پذیر، مشارکت جو
- متکی بر ارکان تعلیم و تربیت و بهره مند از ظرفیت عوامل سهیم و موثر و مبتنی بر مشارکت ذی نفعان با تأکید بر مرییان، دانش آموزان و خانواده
- برخوردار از بهره فناوری آموزشی در سطح معیار؛ با توجه به طیف متابع و رسانه های یادگیری (شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات)
- دارای ظرفیت تصمیم سازی برای نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
- دارای تعامل اثر بخش با مساجد و دیگر نهادها، مراکز مذهبی و کانون های محلی نظیر فرهنگ سراء کتابخانه های عمومی و برخوردار از ارتباط مستمر و موثر با عالمان دینی، صاحب نظران و متخصصان
- دارای پیوند موثر با موضوعات و مسائل جامعه در مقیاس محلی، منطقه ای و ملی با حضور فعال در حیات اجتماعی

و اینک آغاز فصل پنجم...

فصل پنجم: هدف های کلان

۱- تربیت انسانی موحد مؤمن و معتقد به معاد و آشنا و متعهد به مسئولیت ها و وظایف در برابر خدا، خود، دیگران و طبیعت، حقیقت جو و عاقل، عدالت خواه و صلح جو، ظلم ستیز، جهادگر، شجاع و ایثارگر و وطن دوست، مهرورز، جمع گرا و جهانی اندیشه ولایت مدار و منتظر و تلاشگر در جهت تحقق حکومت عدل جهانی، با اراده و امیدوار، خودباور و دارای عزت نفس، امانتدار، دانا و توانا، پاکدامن و با حياء انتخابگر و آزادمنش، متخلق به اخلاق اسلامی خلاق و کارآفرین و مقتصد و ماهر، سالم و بانشاط، قانون مدار و نظم پذیر و آمادهی ورود به زندگی شایسته فردی، خانوادگی و اجتماعی بر اساس نظام معیار اسلامی

۲- ارتقای نقش نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی و خانواده در رشد و تعالی کشور، بسط و اعتلای فرهنگ عمومی و زمینه سازی برای اقتدار و مرجعیت علمی و تکوین تمدن اسلامی ایرانی در راستای تحقق جامعه جهانی عدل مهدوی با تأکید بر تعمیق معرفت و بصیرت دینی و سیاسی، التزام به ارزش های اخلاقی، وفاداری به نظام جمهوری اسلامی ایران، اعتقاد و التزام عملی به اصل ولایت مطلقه فقیه و مردم سالاری دینی تحکیم وحدت ملی، تقویت روحیه علمی، رعایت حقوق و مسئولیت های اجتماعی، ارتقای آداب و آئین زندگی متعالی، بهداشتی و زیست محیطی

۳- گسترش و تأمین همه جانبه عدالت آموزشی و تربیتی

۴- برقراری نظام اثر بخش و کارآمد مدیریت و مدیریت منابع انسانی بر اساس نظام معیار اسلامی

۵- افزایش مشارکت و اثربخشی همگانی به ویژه خانواده در تعالی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

۶- بهسازی و تحول در نظام برنامه ریزی آموزشی و درسی مالی و اداری و زیرساختهای کالبدی

۷- ارتقای اثر بخشی و افزایش کارایی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

۸- کسب موقعیت نخست تربیتی در منطقه و جهان اسلام و ارتقای فزاینده جایگاه تعلیم و تربیتی ایران در سطح جهانی

این مسیر ادامه دارد...

برشی از کتاب سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

ایده پرداز: سیم برضورداد
دانشجو کارشناس رشته آموزش ریاضی